

Nederlandstalige samenvatting CPB Discussion Paper 429

‘Optimal capital ratios for banks in the euro area’

‘Optimale kapitaalbuffers voor banken in het eurogebied’

In beleidsdebatten wordt bankkapitaal vaak beschouwd als een van de belangrijkste instrumenten om het financiële systeem en de reële economie te beschermen tegen financiële schokken. Een te laag kapitaalniveau bij banken kan maatschappelijke kosten met zich meebrengen.

Kapitaalbuffers zorgen ervoor dat banken financiële schokken kunnen opvangen. Ze verkleinen zodoende de kans op een bankencrisis. Onvoldoende kapitaal vormt een risico voor de financiële sector en economie. Daarentegen kunnen hogere kapitaalvereisten voor banken een negatief effect hebben op het kredietaanbod en daarmee de economie, doordat stijgende financieringskosten zich kunnen vertalen in hogere rentes voor klanten. Dit betekent dat het aantrekken van bankkapitaal ook maatschappelijke kosten heeft.

In deze studie schatten we het optimale kapitaalniveau voor banken in het eurogebied. Dit optimale niveau volgt uit een afweging van de maatschappelijke kosten en baten van kapitaaleisen. Voor zover wij weten zijn wij de eersten die dit hebben uitgerekend voor banken in het eurogebied. Wij bouwen voort op het raamwerk van Miles et al. (2013), waarin optimale kapitaalbuffers voor banken in het Verenigd Koninkrijk zijn geschat. De optimale kapitaalbuffer ligt - afhankelijk van technische aannames – tussen de 15 en 30 procent. Ondanks deze aanzienlijke spreiding betekent dit dat het geschatte optimum in alle gevallen hoger ligt dan de huidige minimumeisen van 13,5% van Bazel III, het internationale toezicht raamwerk voor banken. Hoewel de kapitaalposities van Europese banken sinds de Grote Recessie en de daaropvolgende eurocrisis zijn verbeterd, concluderen we dat er nog ruimte is voor verbetering.

Het optimum varieert sterk tussen eurolanden. Wij zien lagere schattingen voor lidstaten met een stabielere economie en een bankensector die gemakkelijk financiering kan aantrekken. In ons onderzoek vinden we ook enig bewijs voor lagere kapitaalkosten voor zeer grote banken. Dit heeft echter geen significante invloed op hun niveau van optimaal kapitaal.